

SVETOVÝ DEŇ DIABETU

14. november

Prečo každoročne tento deň? Je to deň narodenia objaviteľa inzulínu Frederika Bantina. Izoloval ho zo zvieracieho pankreasu a spolu s Charlesom Bestom ho v roku 1922 podali a zachránili život mladému chlapcovi. Výskyt tohto ochorenia na celom svete má stúpajúci trend ako **výsledok nesprávneho**

stravovania a zlého životného štýlu. Na Slovensku bol prijatý Národný diabetologický program ktorý vypracovala Národnou diabetologickou spoločnosťou. **Hlavným cieľom je znížiť výskyt nových prípadov ochorenia.**

**REGIONÁLNY ÚRAD
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
BRATISLAVA hl.m.
so sídlom v Bratislave**

Poradňa zdravia

**Vám ponúka preventívnu kontrolu
hladiny glykémie
a odborné nutričné poradenstvo
dňa 14. novembra 2018
8:00 – 10:00 hod.**

Na vyšetrenie treba prísť nalačno!

Cukrovka - diabetes melitus je porucha metabolizmu cukrov – glukózy, ktorú prijímame v potrave. Pri trávení sa glukóza dostáva do krvného obehu a slúži ako zdroj energie v bunkovom metabolizme. Aby sa glukóza dostala do bunky je potrebný inzulín, ktorý produkuje pankreas - podžalúdková žľaza. Ak pankreas netvorí dostatok inzulínu glukóza nie je transportovaná do bunky ale stúpa jej hladina v krvi.

Diabetes sa delí na 2 typy:

diabetes mellitus 1. typu

- postihuje najmä deti a dospelujúcu mládež. Je to **katabolické ochorenie** a prejavuje sa najmä hyperglykémiou, acidózou, zvýšenými hodnotami laktátu, dyslipidémiou, glykosúriou.

diabetes mellitus 2. typu.

- je tzv. **získaný diabetes ako výsledok zlého stravovania** - nadmernej konzumácii jedál s vysokým obsahom jednoduchých cukrov a živočíšnych tukov a **rizikového životného štýlu - stres a deficit pohybu.** Viac ako 80% pacientov s diabetom má cukrovku 2. typu.

Cukry sa delia na *prírodné* cukry, priemyselne vyrábané *rafinované* cukry a *umelé* sladidlá. **Prírodné cukry jednoduché** poznáme pod názvom glukóza, fruktóza, galaktóza, ribóza, deoxyribóza, ktoré sú prítomné najmä v ovocí a zelenine. **Zložené cukry** delíme na *disacharidy* – maltóza zo sladu, laktóza z mlieka, sacharóza z cukrovej repy, trstiny alebo z rafinovaných cukrov *polysacharidy* - škrob, celulóza.

Zdravšie sú jednoduché cukry, nemusia sa štiepiť a po vstrebaní z tenkého čreva sa dostávajú do krvi. Najvhodnejšia je fruktóza, pretože na vstup do buniek nepotrebuje inzulín. Trávenie sacharidov sa začína už v ústach za pomoci enzýmov prítomných v slinách a trávenie sa končí v tenkom čreve.

Normálna hladina v krvi nalačno je do 5,6mmol/L.

Hladina v priebehu dňa kolíše, ráno je nižšia, po jedle stúpane.

Mozgové a nervové bunky sú na deficit glukózy mimoriadne citlivé. Pozor však na nadmerný a nárazový príjem cukru, kedy pankreas vyprodukuje veľa inzulínu a môže dôjsť k neprimeranému zníženiu hladiny cukru v krvi - hypoglykémii.

Takisto sa neodporúčajú drastické diéty, kedy telo siahne po zásobách energie z vlastného tela a dochádza k poškodeniu obličiek, svalov, pečene, pankreasu. Z nadmerného príjmu cukru vzniká často závislosť, pretože dochádza k vyššej produkcii hormónu serotonínu, ktorý navodzuje príjemný pocit, eufóriu.

Odbor podpory zdravia

www.facebook.com/ruvzba.sk

